

Ytmiljödepartementet (fiktivt)

Promemorian Gemensam terminologi för ytskikt i offentlig upphandling

Ytskyddsmyndigheten har tagit del av promemorian och lämnar följande yttrande.

Myndigheten tillstyrker i huvudsak förslaget att införa en gemensam terminologi för ytskikt i offentlig upphandling. Behovet är tydligt. Begrepp som används på samma sätt i förfrågningsunderlag, anbud och uppföljning minskar risken för missförstånd mellan upphandlande myndigheter och leverantörer. Myndigheten konstaterar dock att flera av de föreslagna definitionerna avviker från begrepp som används i YSFS 2019:4, och att avvikelserna kan skapa oklarhet för de upphandlande myndigheter som måste tillämpa båda.

Promemorians avsnitt 3.1 innehåller en definition av begreppet yta som beskriver ytan som ytskiktets exponerade sida. Myndigheten förordar att definitionen i stället hämtas från YSFS 2019:4 1 kap. 2 §, där en yta är den yttre avgränsningen av ett föremål som vetter mot omgivningen. En yta har ingen egen tjocklek. Ett ytskikt har en tjocklek och är ett skikt som har lagts på en yta i syfte att skydda den. Skillnaden måste framgå av terminologin om den ska fungera i en upphandling, eftersom ett krav på ytan och ett krav på ytskiktet är två olika krav.

Enligt promemorians paragraf 4 ska ett ytskikt anses heltäckande när huvuddelen av ytan är skyddad. Myndigheten avstyrker denna formulering. Enligt YSFS 2019:4 2 kap. är ett ytskikt heltäckande först när ingen del av ytan är exponerad mot omgivningen. Ett avsteg från definitionen i upphandlingsdokument innebär att en leverantör kan bedömas uppfylla ett krav som inte är uppfyllt enligt myndighetens föreskrifter.

Promemorians avsnitt 5 föreslår att upphandlande myndigheter får använda ytklasserna A till G från YSFS 2021:2 som bedömningsunderlag. Myndigheten välkomnar förslaget. En gemensam skala gör anbud jämförbara och minskar behovet av egna skalor som ofta är svåra att följa upp. Myndigheten vill dock framhålla att ytklassning endast får utföras av en ytbedömare som är certifierad av myndigheten. Förslaget bör därför innehålla en hänvisning till certifieringen, så att det framgår vem som får göra bedömningen.

Myndigheten noterar att promemorian i paragraf 6 använder uttrycket ytskydd som synonym för ytbehandling. Begreppen är inte likvärdiga. Ytbehandling beskriver en åtgärd, medan ytskydd beskriver det resultat som ska uppnås under ytans hela livslängd. Myndigheten förordar att kraven i upphandlingar formuleras som resultat och inte som metod, eftersom samma resultat kan uppnås med olika ytbehandlingar.

I avsnitt 7 föreslås att terminologin ska gälla även för underlaget. Myndigheten avstyrker detta. Underlaget omfattas inte av myndighetens ansvar. Begrepp som beskriver underlaget bör i stället hämtas från respektive ansvarig myndighet. Myndigheten är beredd att bidra med begrepp som avser ytan och ytskiktet.

Som alternativ föreslår myndigheten att terminologin förs in i en bilaga till vägledningen om upphandling av ytskydd, och att bilagan uppdateras när YSFS ändras. På så sätt följer terminologin grundföreskriften och blir inte en egen källa till avvikelser. En förteckning över ord som inte bör användas i upphandlingsdokument, till exempel "ytlager" och "skyddsnivå", skulle också vara till nytta.

Förslaget bedöms medföra kostnader för upphandlande myndigheter under införandet. Myndigheten uppskattar att större upphandlande myndigheter behöver cirka 40 timmar per upphandlingsenhet för att anpassa sina mallar. För leverantörer minskar kostnaderna för att besvara förfrågningsunderlag som använder olika begrepp. För myndigheten väntas antalet frågor om terminologi öka med cirka 120 ärenden per år under de två första åren. Ökningen kan hanteras inom befintliga resurser om Enheten för horisontella ytor prioriterar frågan.

Ytskyddsmyndigheten tillstyrker förslaget under förutsättning att definitionerna stämmer med YSFS 2019:4 och YSFS 2021:2, att underlaget undantas och att terminologin hålls uppdaterad. Myndigheten står till förfogande för fortsatt arbete i frågan.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Kerstin Wallgren. I den slutliga handläggningen har även överdirektören Lars-Göran Edfeldt deltagit. Föredragande har varit chefsjuristen Linnéa Forsberg.

Kerstin Wallgren

Linnéa Forsberg